

UNIWERSYTET
EKONOMICZNY
W POZNANIU

Estoński CIT – lekcja dla Polski?

Komentarz

163. seminarium mBank - CASE

dr Anna Leszczyłowska
Katedra Finansów Przedsiębiorstw
Instytut Rachunkowości i Zarządzania Finansami
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

PLAN PREZENTACJI

1. Estoński CIT a teoria opodatkowania
2. Wdrożenia w innych krajach
3. Wpływ na strukturę kapitału
4. Wpływ na środki pieniężne
5. Wpływ na inwestycje
6. Sprawiedliwość

1. Estoński CIT a teoria opodatkowania

Raport Meade'a (1978), Institute for Fiscal Studies

Podstawa opodatkowania: Wpływy vs. Wydatki

„R”
Cash flow netto
z działalności operacyjnej
+ inwestycyjnej
(częściowo)

„RF”
Cash flow netto
z działalności operacyjnej
+ inwestycyjnej
+ finansowania długiem

„S”
Cash flow netto,
który właściciele
otrzymują
z przedsiębiorstwa

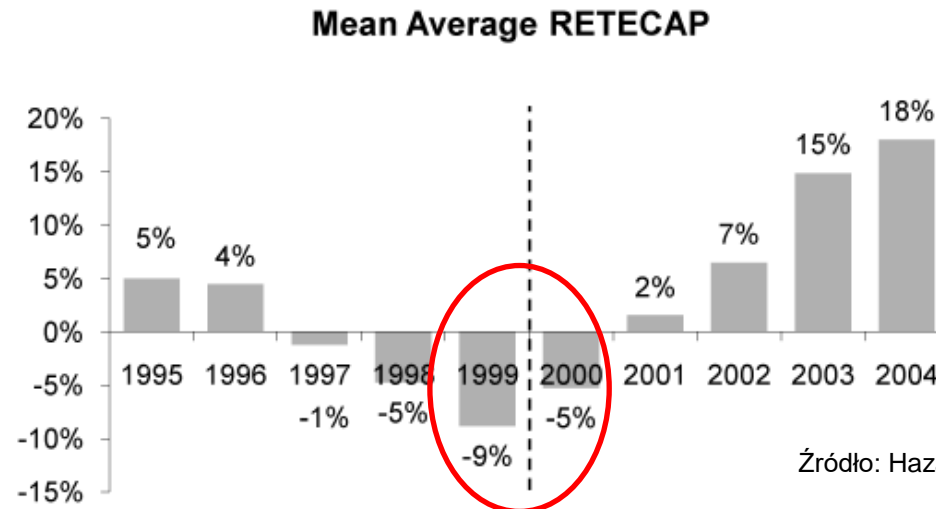
- ✓ Natychmiastowa amortyzacja → proinwestycyjny charakter
- ✓ Neutralność wyboru źródeł finansowania (kapitał własny a dług)

2. Wdrożenia w innych krajach

	Estonia	Gruzja	Łotwa
Od kiedy	2000	2017	2018
Stawka CIT	20% - standardowa 14% (od 2018) – gdy regularne dywidendy	15%	20%
Stawka PIT	20% liniowy	20% liniowy	20% / 23% / 31,4% progresywny
Rodzaje dochodów	Aktywne i pasywne	Aktywne i pasywne	Aktywne i pasywne
Przedmiot opodatkowania	Dywidendy i zrównane z nimi m.in. - Wykup akcji własnych, zmniejszenia kapitału - Korekty cen transferowych - Świadczenia dla pracowników - Darowizny, prezenty - Koszty reprezentacji powyżej limitu	Dywidendy i zrównane z nimi m.in. - Nieudokumentowane koszty - Koszty odsetek powyżej stopy MF - Koszty reprezentacji powyżej limitu	Dywidendy i zrównane z nimi m.in. - Wykup akcji własnych, zmniejszenia kapitału - Koszty odsetek powyżej limitów ESR - Pożyczki dla podmiotów powiązanych - Koszty reprezentacji powyżej limitu - Kary
Ewidencja	Krajowa rachunkowość IFRS	IFRS	Krajowa rachunkowość IFRS

3. Wpływ na strukturę kapitału – zyski zatrzymane

1. Zyski zatrzymane do Aktywów ogółem – Estonia

Źródło: Hazak (2009)

Efekt reformy:

↑ o 4,7 pkt proc.

Hazak (2009)

↑ o 8 pkt proc. ogółem

Masso et al. (2013)

↑ o 12 pkt proc. małe przedsiębiorstwa

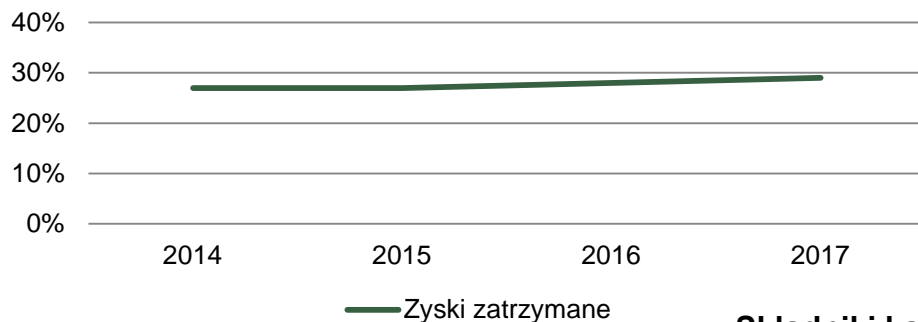
↑ o 8 pkt proc. duże przedsiębiorstwa

Brak efektu — bardzo duże przedsiębiorstwa

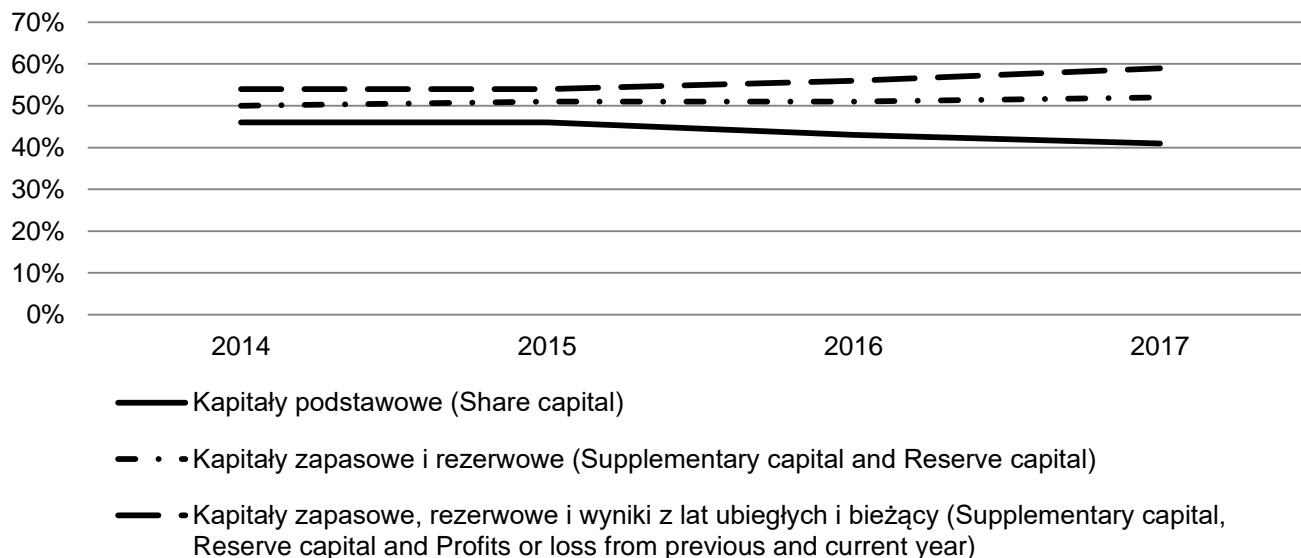
3. Polska – zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane w relacji do aktywów ogółem
(Retained profits in relation to Total assets)

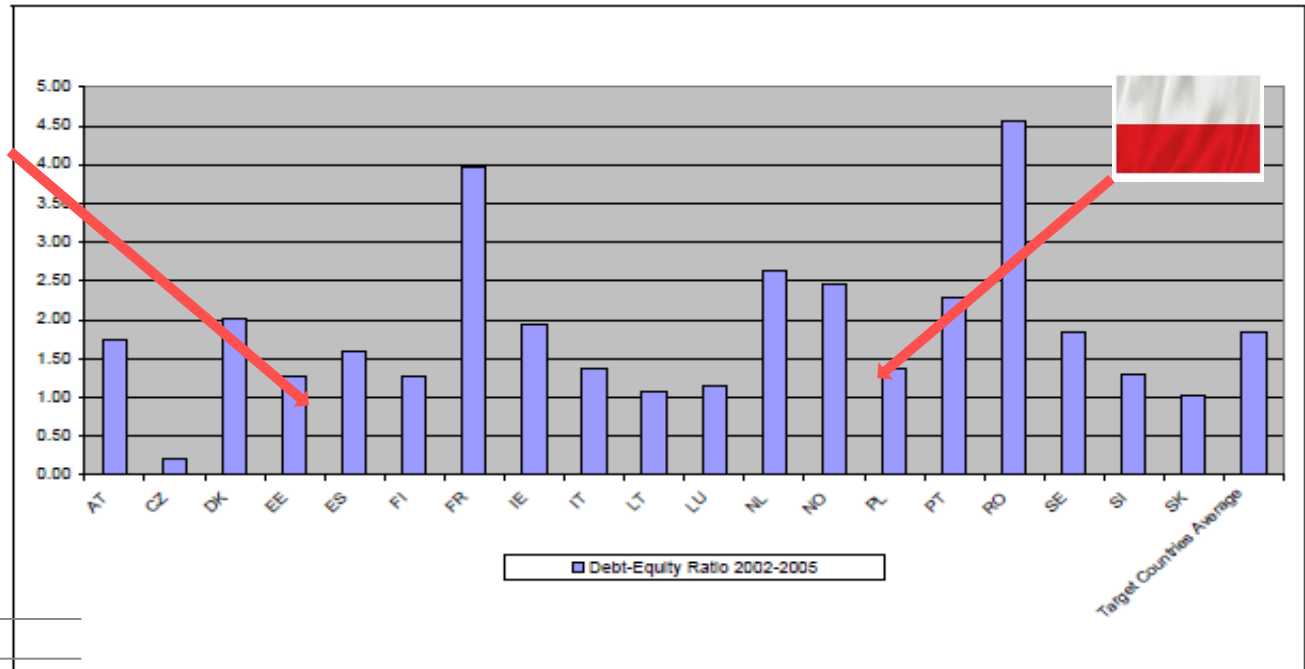
Składniki kapitałów własnych w relacji do kapitałów własnych ogółem
(Components of equity in relation to total equity)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS

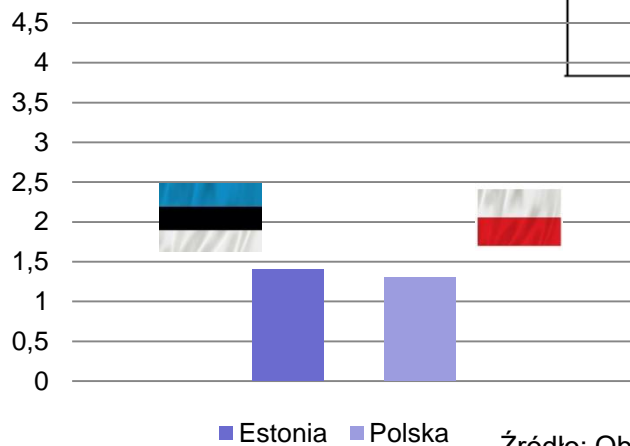

3. Wpływ na strukturę kapitału – zobowiązania ogółem

GRAPH 1: Debt-equity ratios on average for the participating countries

Dług do kapitału własnego 2018
Debt / equity ratio 2018

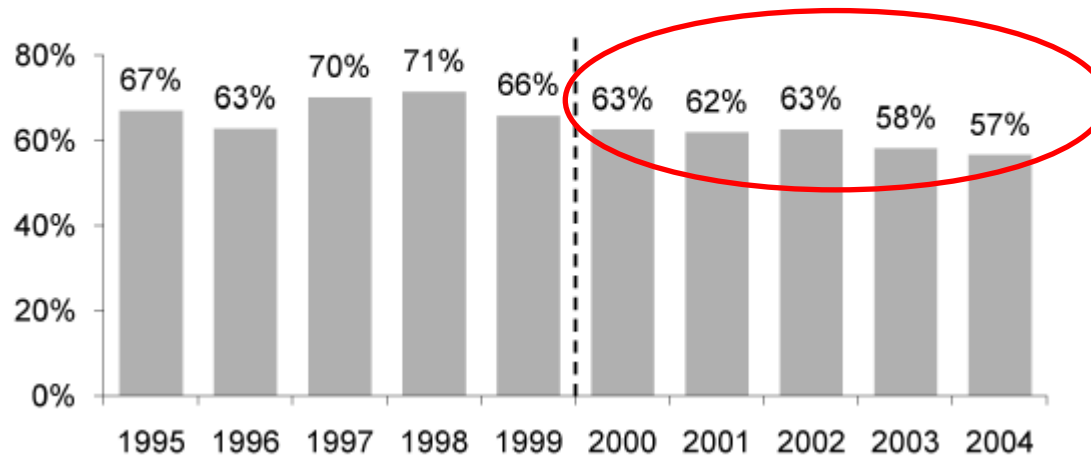
Źródło: Komisja Europejska (2008)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie Amadeus

3. Wpływ na strukturę kapitału – zobowiązania ogółem

Estonia

Mean Average LIABCAP

Źródło: Hazak (2009)

Efekt reformy:

↓ o 12,2 pkt proc.

Hazak (2009)

↓ o 5,7 pkt proc. ogółem

Masso et al. (2013)

↓ o 11,1 pkt proc. małe przedsiębiorstwa

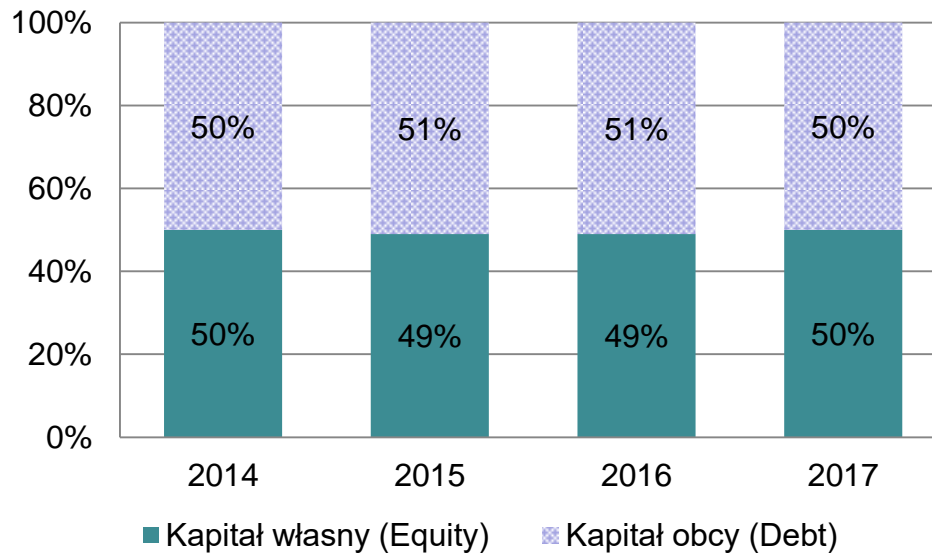
↓ o 6 pkt proc. duże przedsiębiorstwa

Brak efektu – bardzo duże przedsiębiorstwa

3. Polska – zobowiązania ogółem

Struktura kapitału w 2017 roku
(capital structure in 2017)

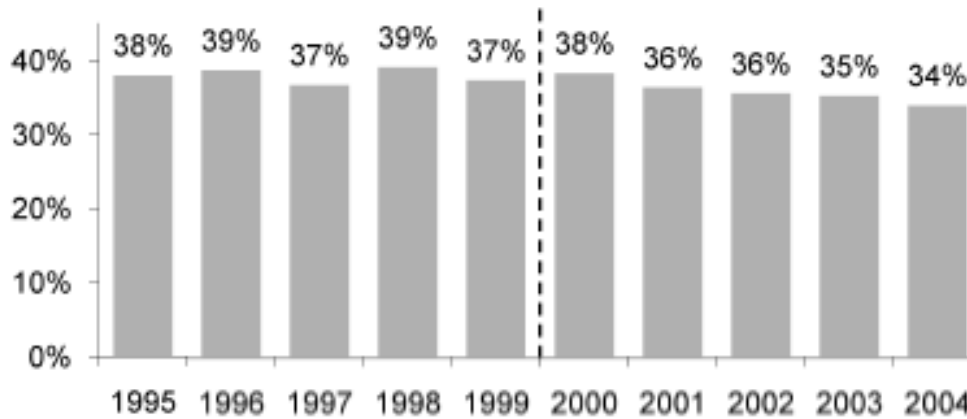
Widoczne zróżnicowanie branżowe, np.:

- Energia elektryczna, gaz, woda kapitał własny 61%
- Budownictwo kapitał własny 38%
- Transport kapitał własny 34%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS

3. Wpływ na strukturę kapitału – kredyty i pożyczki

Mean Average LOANCAP

Efekt reformy:

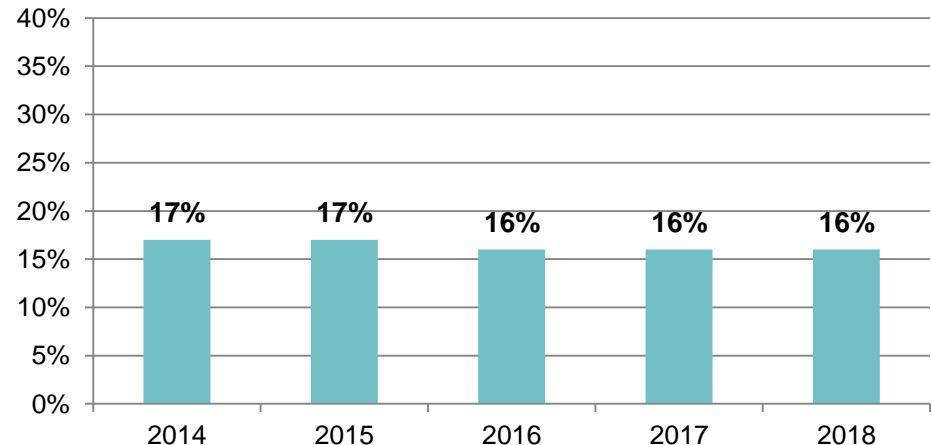
↓ o 6,5 pkt proc.

Hazak (2009)

Źródło: Hazak (2009)

Kredyty i pożyczki w aktywach ogółem
(Credits and loans in relation to total assets)

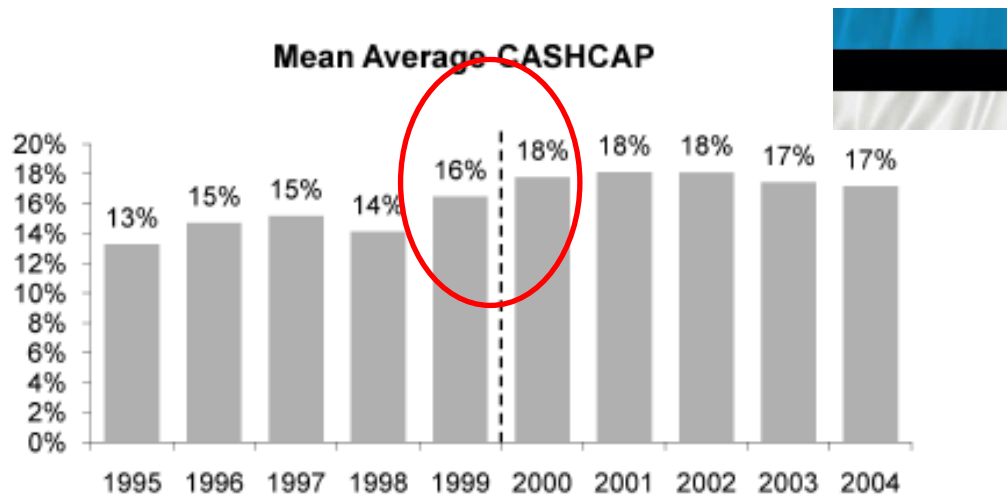
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS

3. Wpływ na strukturę kapitału

Czy zwiększenie kapitałów własnych przedsiębiorców w Polsce jest konieczne?

- [NBP 2019] *W II kwartale 2019 r. ankietowane banki **nieznacznie zaostrzyły** kryteria udzielania kredytów dla przedsiębiorstw (...) Podobnie jak w poprzednich okresach **skala zaostrzenia** polityki kredytowej była większa w segmencie kredytów dla **małych i średnich przedsiębiorstw**.*
- Efekt dźwigni finansowej
- [PARP 2019] *W 2016 r. w **MSP 67%** nakładów inwestycyjnych było finansowanych **środkami własnymi**, **19%** z kredytów i pożyczek krajowych. Finansowanie środkami własnymi **dużych przedsiębiorstw 76%**, a **długiem 7%**.*
- *Im większe przedsiębiorstwo, tym zaangażowanie środków własnych w finansowanie inwestycji jest z reguły większe.*

4. Wpływ na środki pieniężne

Źródło: Hazak (2009)

Efekt reformy:

↑ o 5 pkt proc.

Hazak (2009)

↑ o 2 pkt proc. ogółem

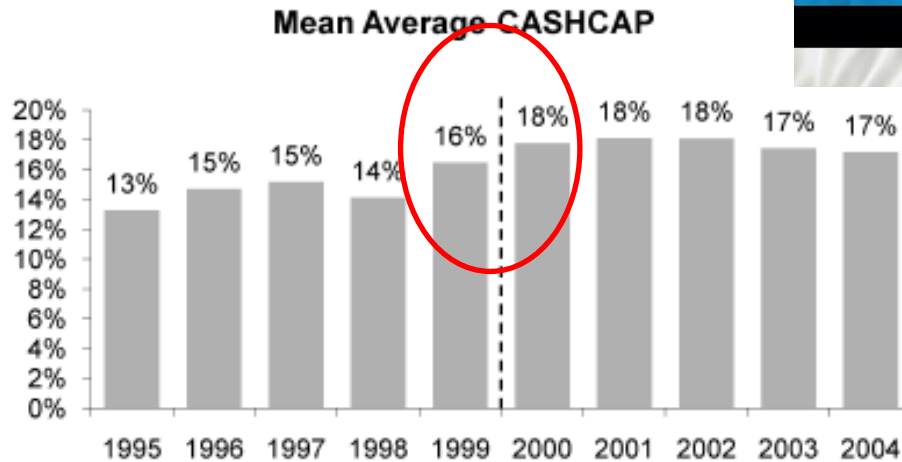
Masso et al. (2013)

↑ o 4 pkt proc. małe przedsiębiorstwa

↑ o 1 pkt proc. duże przedsiębiorstwa

Brak efektu — bardzo duże przedsiębiorstwa

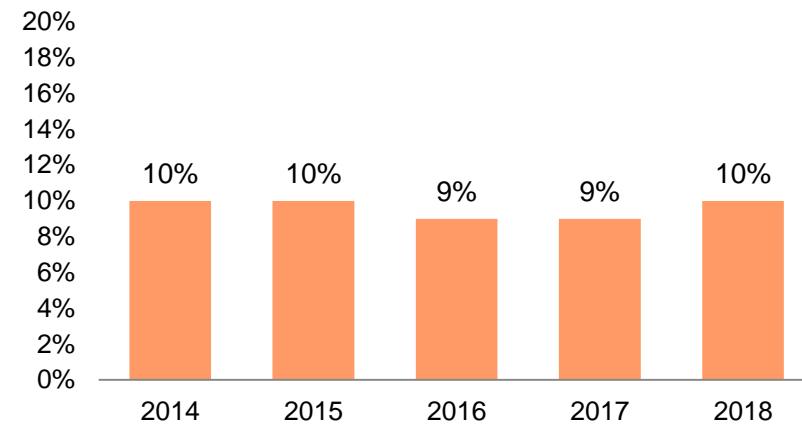
4. Wpływ na środki pieniężne

Źródło: Hazak (2009)

Zalety i wady utrzymywania płynnych środków przez przedsiębiorców

**Krótkoterminowe aktywa finansowe
 do Aktywów ogółem**
(Short-term financial assets to Total assets)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS

5. Wpływ na inwestycje

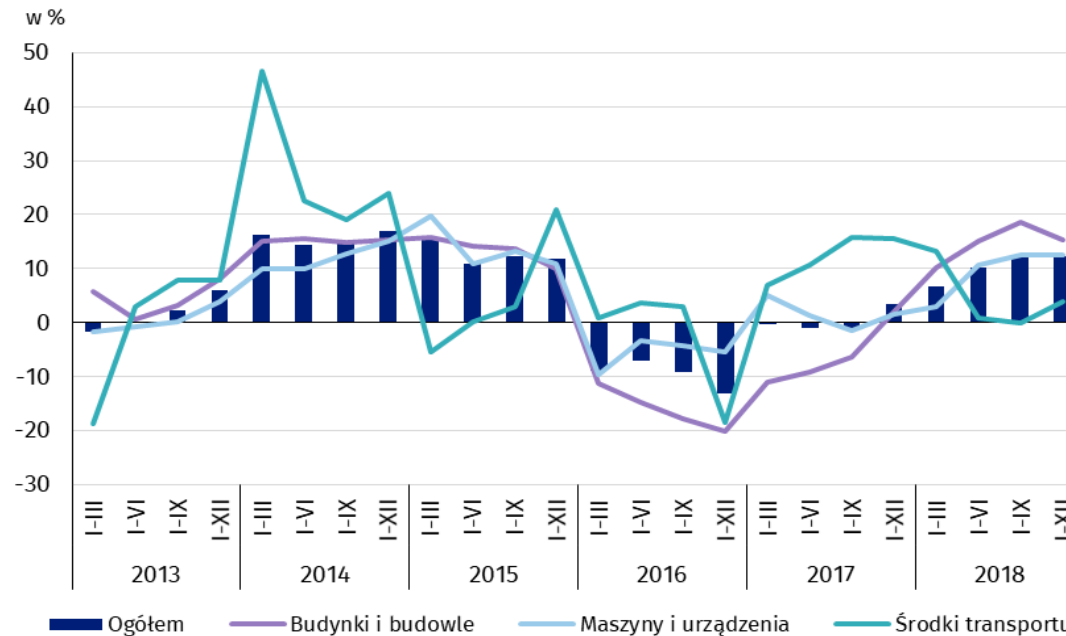
Efekt reformy:

↑ o 10 pkt proc.	Masso & Merikul (2011)
↑ o 17 pkt proc. ogółem	Masso et al. (2013)
↑ o 62 pkt proc. małe przedsiębiorstwa	
↑ o 16 pkt proc. duże przedsiębiorstwa	
↑ o 9 pkt proc. bardzo duże przedsiębiorstwa	

5. Polska – inwestycje

Dynamika nakładów inwestycyjnych – wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego

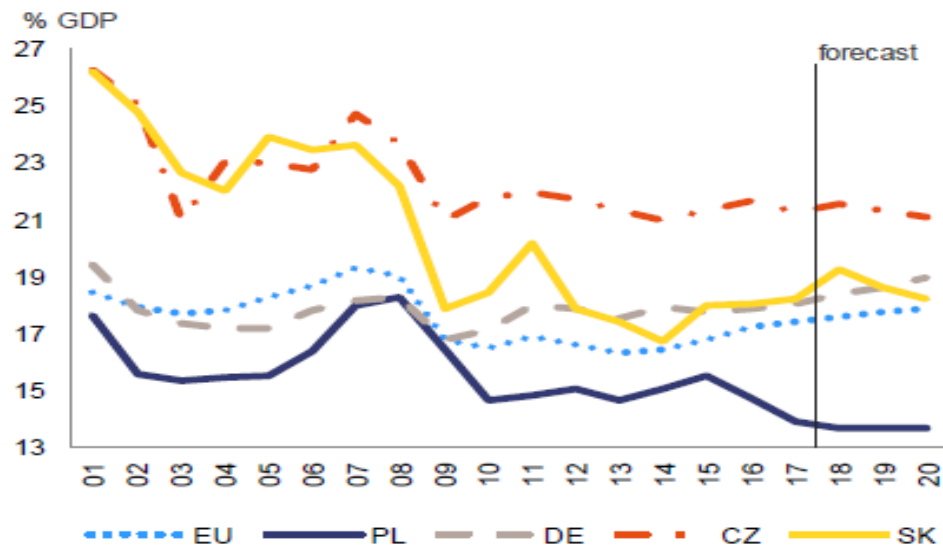

Źródło: PARP / GUS (2019)

5. Polska – inwestycje

Graph 3.4.1: Private investment to GDP ratio

Source: European Commission

6. Sprawiedliwość

- Którzy przedsiębiorcy wymagają wsparcia?
- Co z podatnikami PIT lub form uproszczonych?
- Likwidacja podwójnego opodatkowania?
- Opodatkowanie czynnika pracy zamiast kapitału?

Dziękuję za uwagę!

Anna Leszczyłowska
Katedra Finansów Przedsiębiorstw
Instytut Rachunkowości i Zarządzania Finansami
Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
E-mail: anna.leszczyłowska@ue.poznan.pl